

[Thorkil Kristensen.]

Udtryk for en voksende Forstaaelse hernede for Færøernes Særstilling og det færøske Folks Særstilling. Det vil være meget betydningsfuldt, at denne Forstaaelse ogsaa giver sig Udslag i den Maade, hvorpaa den kommende Nyordning bliver praktiseret.

Det er naturligt ved denne Lejlighed, at alle Ordførerne udtaler et Haab om, at Nyordningen maa blive Indledningen til et godt og frugtbart Samarbejde mellem det færøske og det danske Folk, men det vilde være tomt, hvis vi nøjedes med at udtrykke Ønsker og Haab om noget saadant. Vigtigere er det, at vi hver paa sin Maade yder vort Bidrag til, at en saadan Udvikling kan komme, og jeg vil gerne sige derom, at ligesom man har talt om, at Genforeningen med Nordslesvig i 1920 var noget, som skulde vindes og befæstes gennem de kommende Aars Arbejde, saadan gælder det naturligvis ogsaa om den Nyordning, der nu vedtages for Færøernes Vedkommende, at den skal vindes og befæstes og underbygges gennem kommende Aars Arbejde, og det kræver en Indsats baade fra dansk og fra færøsk Side. Maa jeg specielt om Gennemførelsen sige, at det er naturligvis vigtigt, at man her undgaar Uklarhed med Hensyn til Skillelinierne mellem Fællesanliggender og Rigsanliggender i den første Tid. Det hedder i Lovforslagets § 13, at alle nu paa Færøerne gældende Bestemmelser, der strider imod denne Lov, forbliver i Kraft, indtil de ændres eller ophæves af rette Myndighed. Det er ønskeligt og nødvendigt, at man saa hurtigt som muligt bliver klar over, hvilke Opgaver der paahviler de danske Rigsmyndigheder, og hvilke Opgaver der er overladt til de særlige Myndigheder, for at der ikke skal opstaa unødige Kompetencestridigheder og Misforstaaelser mellem dem.

Naar det ærede Medlem Hr. Thorstein Petersen talte om, at han ikke vidste, hvad Færøerne vil være efter dette Forslag, da de jo ikke længere vil være et Amt, maa jeg sige, at jeg ikke kan være enig med det ærede Medlem i, at her er Stedet til at rejse dette Spørgsmaal. Nej, dette Spørgsmaal kunde have været rejst under de langvarige Forhandlinger, som vi har haft om Tilvebringelsen af denne Ordning, Forhandlinger, i hvilke det ærede Medlem jo har taget Del; der havde Stedet været til at rejse dette Spørgsmaal. Jeg skulde i øvrigt ikke tro, at der kan opstaa nogen Tvivl om Færøernes Stilling efter dette Forslag. Men det vil man jo eventuelt kunne oplyse i det Udvalg, som formentlig bliver nedsat.

Maa jeg i øvrigt med Hensyn til Nyordningens Gennemførelse sige, at der er en Ting, som jeg tror har den største Betydning, og det er et af de Punkter, hvorpaa der undertiden har været syndet i Fortiden. Det har den allerstørste Betydning, at de Embedsmænd, der herfra sendes op til Færøerne for at overtage de Embeder, der stadig skal beskæftige sig med Rigsanliggender, bliver de rette Folk, at det bliver Folk, der gaar derop med en Forstaaelse af, at der paahviler dem en særlig og en kulturel Opgave netop paa de Poster, hvor de er sat. Det gælder naturligvis særlig Rigsombudsmanden, som faar det betydningsfuldeste Embede, men det gælder i Virkeligheden enhver Tjenestemand, som henedefra sendes op til Færøerne. Disse færøske Embeder bør ikke betragtes som Gennemgangsled for Folk, der ønsker snarest muligt at søge federe Græsange, tværtimod, det bør betragtes som et betroet. Hvert, at man faar Lov til at blive sendt op til Færøerne for at være med til at udbygge den nye Ordning, og derfor skal de Folk, der sendes derop, være af de bedste, vi kan finde.

Men det er ikke blot et Spørgsmaal om Embedsmænd, der her foreligger. Dette at underbygge og udbygge den nye Ordning er i Virkeligheden noget, der vedrører begge de to Folk i deres Helhed, og jeg vil specielt fejte for min egen Dør og sige, at vi hernede i Danmark utvivlsomt trænger til at kende mere til færøske Forhold, end vi i al Almindelighed gør, og at det vil være ønskeligt, ja nødvendigt, at vi i de kommende Aar søger at udbygge Kendskabet til færøske Forhold i det danske Folk.

Jeg vil gerne ved denne Lejlighed rejse det Spørgsmaal, om man ikke burde søge at skabe et særligt Organ til at tage den Opgave op, muligvis noget i Lighed med Dansk-Islandsk Forening, men i hvert Fald et kulturelt Organ, maaske i Forbindelse med en eller anden Fond, som kan tage Udbygningen af det kulturelle Samarbejde mellem det færøske og det danske Folk op og udbrede Kendskabet til færøsk Kultur og færøske Forhold her i Danmark. Det maa være en Æressag for os alle, at vi ikke blot gennemfører denne Nyordning, men at vi ogsaa søger for i de kommende Aar at udfylde dens Rammer, saa at den kan blive Udgangspunktet for et virkeligt Samarbejde mellem disse to nordiske Folk.

Ole Bjørn Kraft: Dansk Rigspolitik hører ikke til de lysere Afsnit i vor Historie. De Muligheder, der ved Aarhundredets Begyndelse forelaa for en fælles Udvikling af